שלח (חש"ט) י"ד

(גליון זה הוא המשך ומלואים לגליון שלח תש"ד שעסק אף הוא בחציו השני של פרק י"ד. עיין שם וצרפו לשאלותינו כאן!)

אא. שאלת מבנה:
השוה את דבור ה' בפסוקים כ'א-כ'ה לדבורו השני בפסוקים כ'ו-ל'ה!
אברבנאל שואל: מה יהיה החדוש שנתחדש למשה בדבור זה (כ'ו-ל'ה), כי גזרת מחי מדבר כבר נזכרה בפרשה של מעלה (כ'א-כ'ה) שנאמר שם "אם יראת איש באנשים האלה..." ולמה בא אם כן דבור אחר עליו?
× נסה לענות לשאלתו.

אב. שאלת סגנון:
כ'ג אם יראו את הארץ.
כמה מן המפרשים תמהים: למה שונה כאן הלשון לומר "אם יראו את הארץ" ולא נאמר - כרגיל בתורה - "אם יבואו אל הארץ".
(והשוה: כ'ז והביאותיו אל הארץ
ל'א והבאתי אותם
ל' אם אתם תבואו את הארץ
ט'ו ג כי תבואו אל הארץ)
נסה למצוא טעם לזרות סגנונית זו?

ג. כ'ב וינסו אותו זה עשר פעמים.
1. רש"י ד"ה וינסו
על מנחת יהודה מגיה דברי רש"י אלה: "בטעות נכתבה מלת "כמשמעו" כאן. אין זה מקומה וצריך להיות ד"ה עשר פעמים: כמשמעו.
נמק את הגהתו, מה מכריחו לתקן את הגירסה?
2. רש"י ד"ה זה עשר פעמים.
א. השוה דבריו לדברי ראב"ע ורשב"ם. מה ביניהם?
אב. מה אלץ את רש"י לסטות כאן מדרך המפשטנים ראב"ע ורשב"ם?

ד. כ'ג וכל מנאצי לא יראוה.
ראב"ע ד"ה וכל מנאצי
רמב"ן " וטעם וכל מנאצי (שים לב: בדבריו מובאים שני פרושים שונים!)
ספורנו " וכל מנאצי
1. מה קשה בפסוקנו?
2. מה ההבדל בין התשובות השונות הניתנות בזה לשאלתנו?
3. השוה למקומנו את תהלים מזמור ק'ו ביחוד פסוקים כ'ד-כ'ז.
לאיזו מן הדעות הנ"ל יש להביא סעד מן הפסוקים האלה?

ה. כ'ד ועבדי כלב
ראב"ע ד"ה ועבדי כלב עד "והלויים והכהנים".
רמב"ן " " " "ובעבור כי משה ואהרן"
אור החיים: וטעם שאני קורא אותו "עבדי" הוא עקב אשר היתה רוח אחרת עמו, שהנס שיהושע גם כן לא נאץ ה' עם המרגלים, זה היה לו גבה: תפילת משה (ע' רש"י י'ג ט'ז ד"ה ויקרא משה להושע) שהצילתו מיצר הרע ומכוחותיו שהם המרגלים לבל יטעוהו. מה שאין כן כלב, שנכנס בגדר סכנת יצר הרע וחברתו הרשעה ותחל רוח רעה לפעמו, והראיה שהלך ונשתטח על קברי אבות בחברון, והוא אומר "רוח אחרת עמו" ואעפ"כ "וימלא אחרי" - פירושו: השלים אחרי רצונו יתברך.
מלבי"ם: ...שתחילה הסו אותו המרגלים לעצתם ויבוא לחברון להתפלל על קברי אבות וניצול מעצתם וזה שנאמר "רוח אחרת" שתחילה היתה עמו רוח נושה לעצת המרגלים וכבש את יצרו וימלא אחרי. ולכן "והביאותיו אל הארץ וזרעו יורישנה".
1. מה הקשי בפסוקנו?
2. כיצד מישבים אותו המפרשים הנ"ל?
3. מה יתרון כלב על יהושע לדעת אור החיים והמלבי"ם?
4. הסבר, על יסוד מה אמרו חז"ל שכלב לבדו הוא שהיה בחברון?

או. כ'ד עקב היתה רוח אחרת עמו
רש"י ד"ה רוח אחרת. ראב"ע ד"ה רוח אחרת.
נסה להביא נמוקים לכל אחד משני הפרושים האלה!